

KUNTA
LIITTO

Kehysriihi ja Kuntatalousohjelma

Kestävä kuntatalous verkostoseminaari
25.4.2022

@MinnaPUnakallio

Kehysriihen keskeiset uudet linjaukset pähkinänkuoressa

Puolustusvoimien lisäresursointi

Määrärahakorotus toimintamenoihin, tilausvaltuus materiaalihankintoihin (noin 1,5 mrd. euroa)

T&K-investoinnit

T&K-panoksia kasvatetaan 350 milj. eurolla (yhteensä noin 2,3 mrd. euroa), T&K-verokannustin käyttöön

Hyvinvointialueet, kunnat

ICT-lisävaltuus hyvinvointialueille, hoitotakuu etenee, kuntien vos-korjaus

Ammatillisen koulutus

rahoituspohjaa vahvistetaan 50 milj. eurolla

KEL-indeksikorotus

Sosiaaliturvaetuuksiin tehdään ylimääräinen, aikaistettu indeksikorotus viimeistään 1.8.2022

Ukrainalaisten auttaminen

Kunnille korvataan Ukrainan sota-alueelta pakenevien ihmisten palveluista aiheutuvia kustannuksia

Kehyspoikkeus 5.4.2022: menokehyksen ulkopuolelle noin 1,8 mrd. euroa vuonna 2022 ja 1,7 mrd. euroa vuonna 2023

- 1) Maanpuolustuksen 2) rajaturvallisuuden 3) kyberturvallisuuden välttämättömät menolisäykset
- 4) Ukrainaannettu apu, sotaa pakenevien ukrainalaisten auttaminen ja sotaan liittyvien pakotteiden välittömät vaikutukset valtion toiminnalle
- 5) Vuosien 2022–2023 investoinnit, jotka samanaikaisesti sekä lisäävät kotimaista energiantuotantoa että tukevat uuden fossiilista energiaa korvaavan teknologian hyödyntämistä. Myös äkillisen energiahintojen nousun takia tehtävät vuoden 2022 yksittäiset toimet sopeutumisen siirtymäajalla.
- Jo aikaisemmin on linjattu kehyksen ulkopuolisiksi menoiksi koronapandemiaan liittyvät välittömät, hallituksen hybridistrategian edellyttämät koronatuett

**Kuntien koronatu
välitön Ukraina-tuki
budjetoidaan vuoden
2022 toiseen
lisätalousarvioon
toukokuussa.**

Veikkauksen edunsaajien rahoitus:

**”Julkisen talouden
suunnitelmassa jo vuoden 2023
rahoitustaso (990 miljoonaa
euroa) vastaa parlamentaarisen
linjauksen mukaista vuoden 2024
rahoitustasoa”.**

**KUNTA
LIITTO**

“Fossiilisesta energiasta irtautumiseen ja kuntien vihreän siirtymän investointeihin ja viranomaismenettelyihin kokoluokaltaan ja jakotavaltaan vaihtelevia tukia.”

**“Pidemmällä aikavälillä
hallituskauden kaikkien
toimenpiteiden yhteisvaikutus
julkisen talouden rahoitusasemaan
on vähintään noin
+2½ mrd. euroa. .”**

Kehysriihen tulokset kuvataan kolmessa eri julkaisussa

Julkisen talouden suunnitelma

Julkisen talouden suunnitelma vuosille 2023–2026

Talouspolitiikka

Valtiovarainministeriön julkaisu – 2022:27

Kuntatalousohjelma

Kuntatalousohjelma 2023–2026 Kevät 2022

Kunta-asiat

Valtiovarainministeriön julkaisu – 2022:26

VM:n talousennuste, kevät 2022

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Taloudellinen katsaus kevät 2022

Tiedotustilaisuus 13.4.2022

Kuntatalousohjelma syventää julkisen talouden suunnitelman tietoa

- Kuntatalouden tila: 2021
- Hallituksen kuntataloutta koskevat JTS-linjaukset
- Ministeriökohtaiset valtion toimenpiteet ja niiden kuntavaikutukset
- Painelaskelmatyypinen kuntatalouden kehitysarvio 2026 asti
- Rahoitusperiaatteen toteutuminen kuntakokoryhmittäin
(toiminnan ja investointien rahavirta)

Kuntalinjaukset

Valtion toimien yhteisvaikutus kuntatalouteen on lähellä neutraalia

- Peruspalvelujen valtionosuuden kehystason korjaus, +344 milj. euroa v. 2023-
- Indeksitarkistukset 2023-2026
- VM:n hallinnonalalle sovittu sopeutus toteutetaan kuntien valtionosuuksista, -43 milj. euroa vuonna 2023 ja -33 milj. euroa vuonna 2024
 - Aiemmin sovittu 24 milj. euron leikkaus
 - Kuntien digi-kannustimeen liittyvä kertaluonteinen leikkaus v. 2023, -10 milj. euroa
 - Yhdistymisavustusten tasoa alennetaan 9 milj. euroa 2023-
- Laajenevat tehtävät ja verotuottovaikutukset korvataan
- Hallitus korvaa koronapandemiaan ja Ukrainan sotaa pakenevien henkilöiden palveluiden kustannuksia.
- Ammatillisen koulutuksen rahoituspohja, +50 milj. euroa

**Kunnissa
kehyskauden
vuosiin ei kohdistu
suuria uudistuksia.**

**TE-palvelu-uudistus ei
vielä JTS:ssä mukana.**

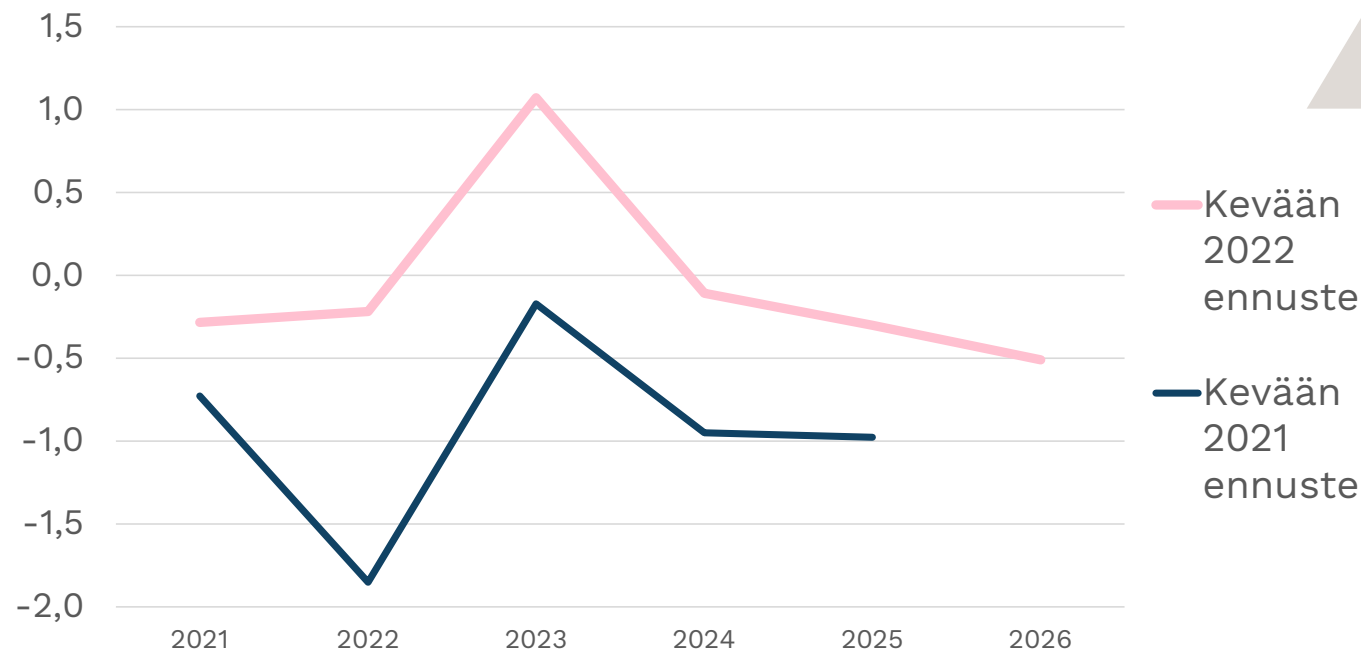

**“Kuntatalouden
näkymät ovat
vahvistuneet viime
syksystä.”**

Kuntatalouden kehitysarvio on vahvistunut viime keväästä

Toiminnan ja investointien rahavirta, miljardia euroa

Huom.
Eroaa JTS:n
rahoitusasema-
tavoitteesta

Kuntatalouden menot 2024-2026 kasvavat keskimäärin 2,3 %

- Vuosi 2023 on hyvin poikkeuksellinen: sote-uudistus
 - Menot laskevat 54 %. Laskua kiihdyttää sote-siirron lisäksi päättyvä hallituskausi.
- Toimintamenojen kasvu aiheutuu pääasiassa hintojen noususta.
- Peruspalvelujen hintakehitys on keskimäärin 2,6 % vuodessa.
- Koulutuksen ja varhaiskasvatuksen palvelutarve laskee, mutta kehitysarviossa palvelutarpeen laskusta on huomioitu vain osa

Sote näkyy kuntien tulojen muutoksissa vielä 2024

- Vuosina 2024-2026 toimintatulot kasvavat keskimäärin 1,5 %
- Verotulot laskevat vuonna 2024
- Vuosina 2024-2026 kuntien valtionosuudet kasvavat keskimäärin 1,7 %
- Verorahoitus yhteensä kasvaa keskimäärin 2,1 % vuosina 2025-2026

Kuntasektorin vuosikate ja tilikauden tulos

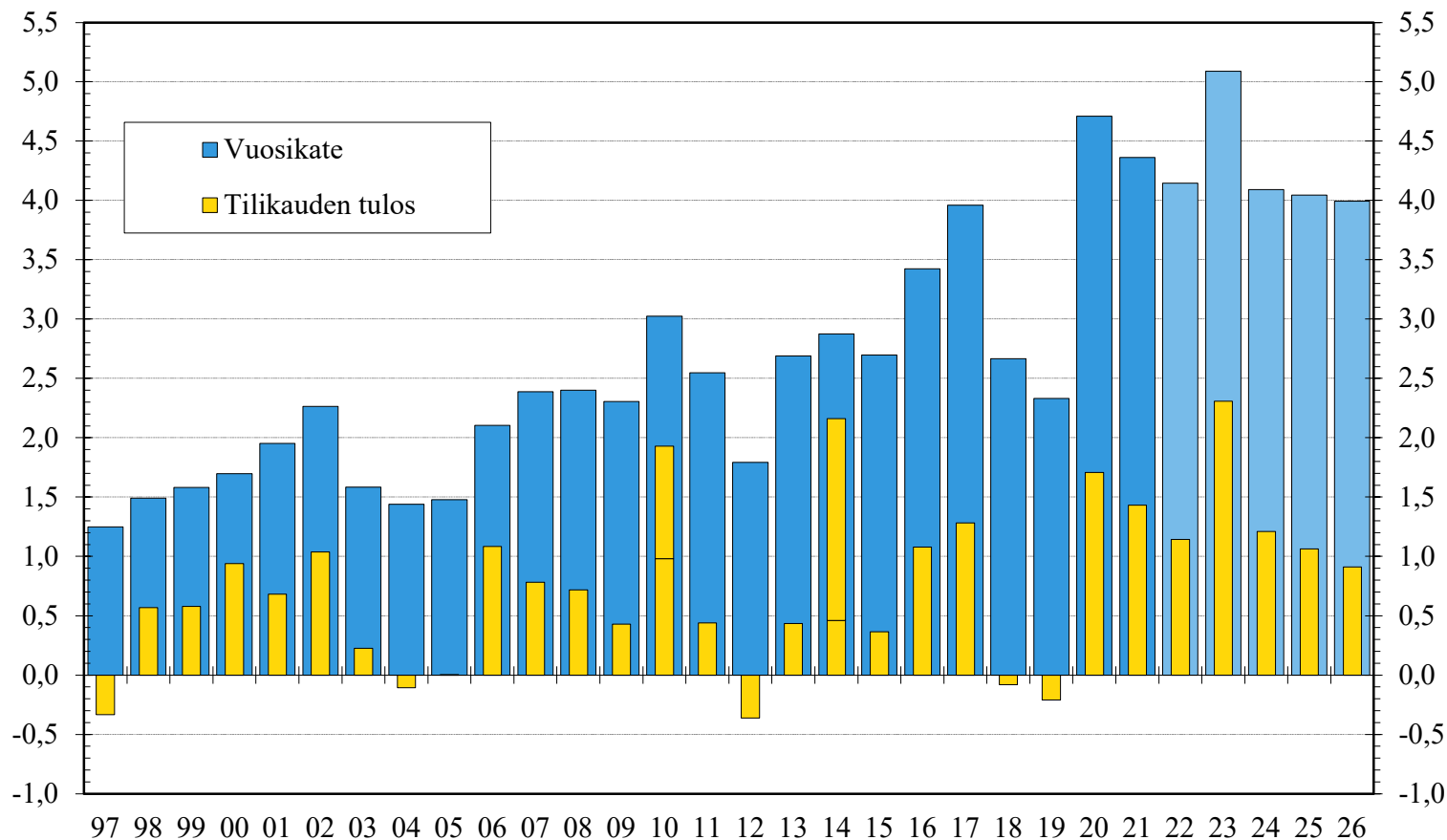
painelaskelman mukaan, mrd.€

Vuonna 2010 tulos sisältää HSY:n perustamisesta johtuvaa pk-seudun kuntien kirjanpidollista myyntivoittoa 0,95 mrd. euroa.

Vuonna 2014 kunnallisten liikelaitosten yhtiöittäminen paransi tilikauden tulosta 1,7 mrd. euroa.

Vuosien 2016 ja 2017 vuosikatetta vahvistivat kiky lomarahaleikkaus ja työnantajamaksujen alennukset. Kiky-säästöt leikattiin täysimääräisinä vuosina 2018-2019.

Vuonna 2020 vuosikatetta vahvistaa noin 3 miljardin euron koronatuki kunnille ja sairaanhoitopiireille. Vuodelle 2021 myönnetty koronatuki on noin 2,5 miljardia euroa.

Kuntasektorin vuosikate, poistot sekä investoinnit¹⁾

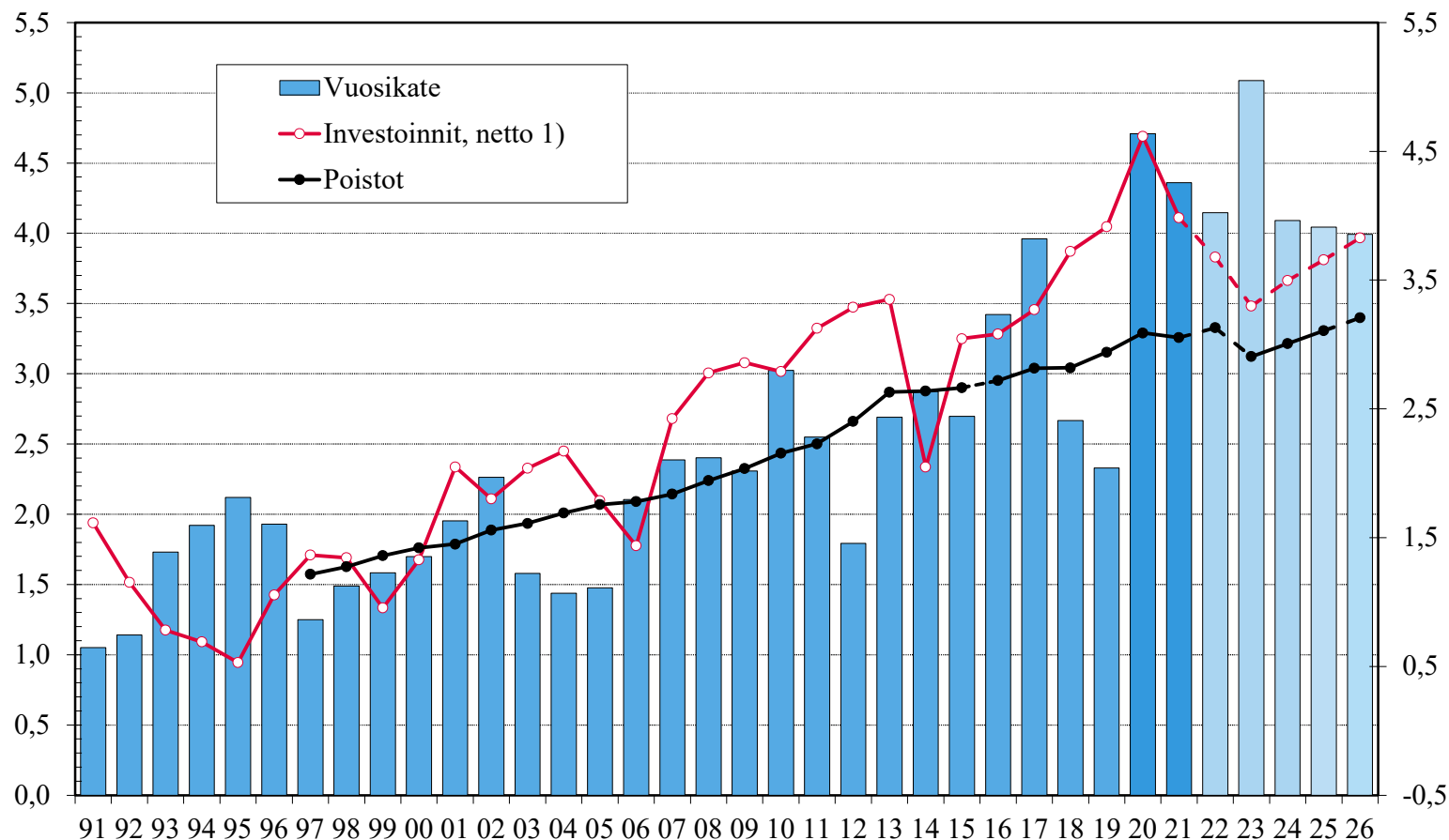
painelaskelman mukaan, mrd.€

Vuoden 2014 nettoinvestointien tasoon vaikuttaa kunnallisten liikelaitosten yhtiöittäminen.

Vuosien 2016 ja 2017 vuosikatetta vahvistivat kilpailukykysojimuksessa sovittu lomarahaleikkaus ja työnantajamaksujen alennukset. Kiky-säästöt leikattiin kuntataloudesta täysimääräisinä vuosina 2018–2019.

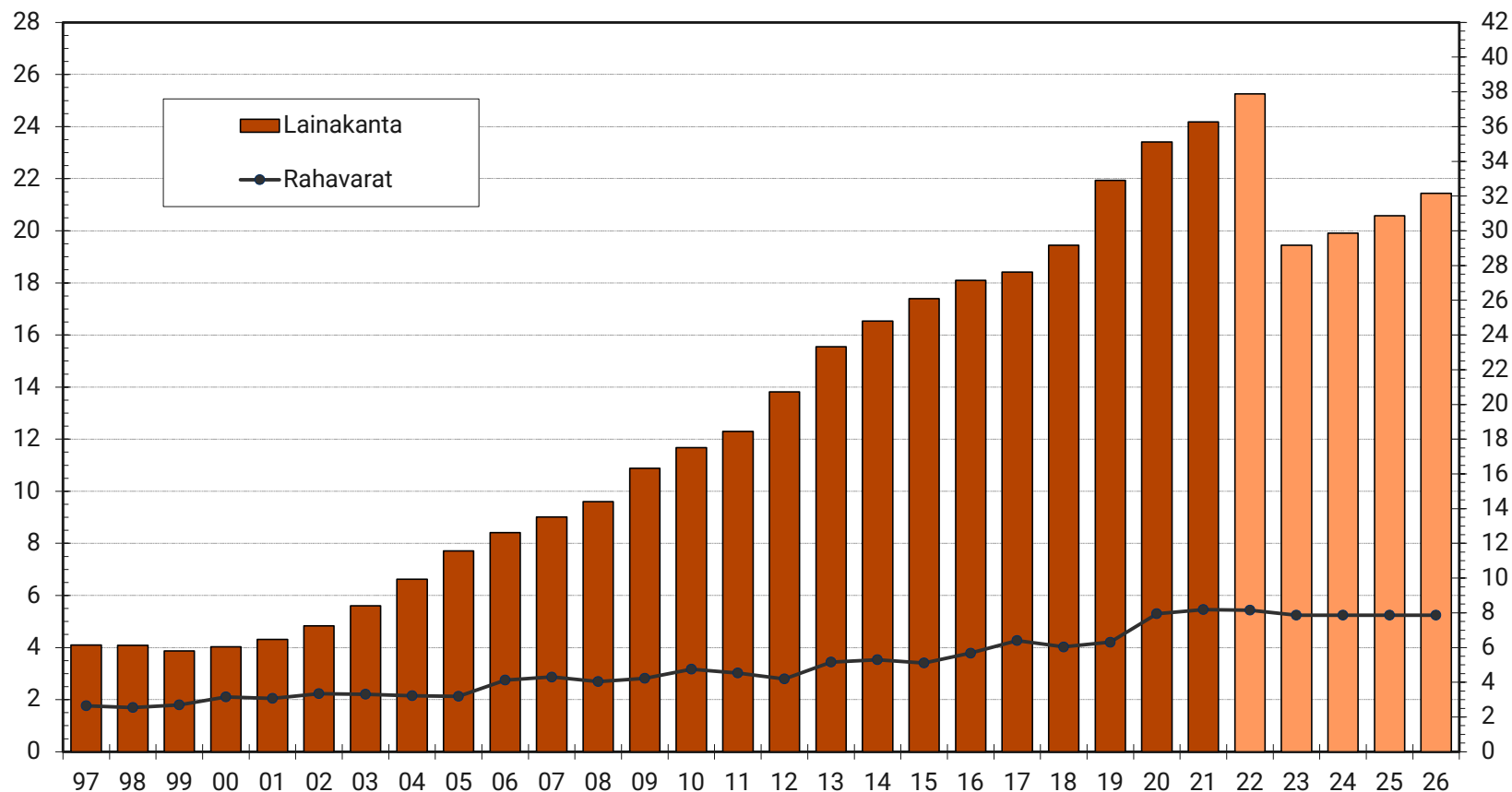
Vuonna 2020 vuosikatetta vahvistaa valtion noin 3 miljardin euron koronatuki kunnille ja sairaanhoitopiireille. Vuodelle 2021 myönnettävä koronatuki on vajaa kaksi miljardia euroa.

Vuonna 2023 investoinneissa näkyy sote-uudistuksen voimaantulo.

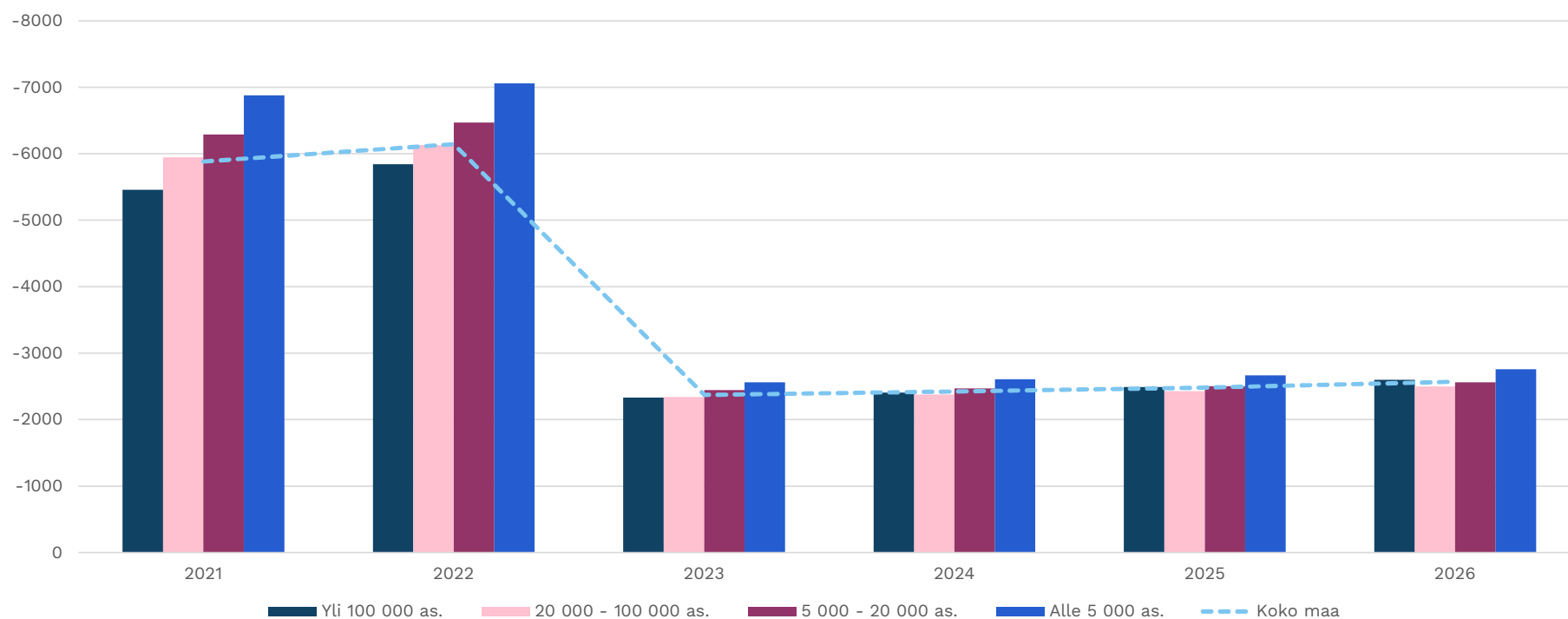
Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta ja rahavarat

painelaskelman mukaan, mrd.€

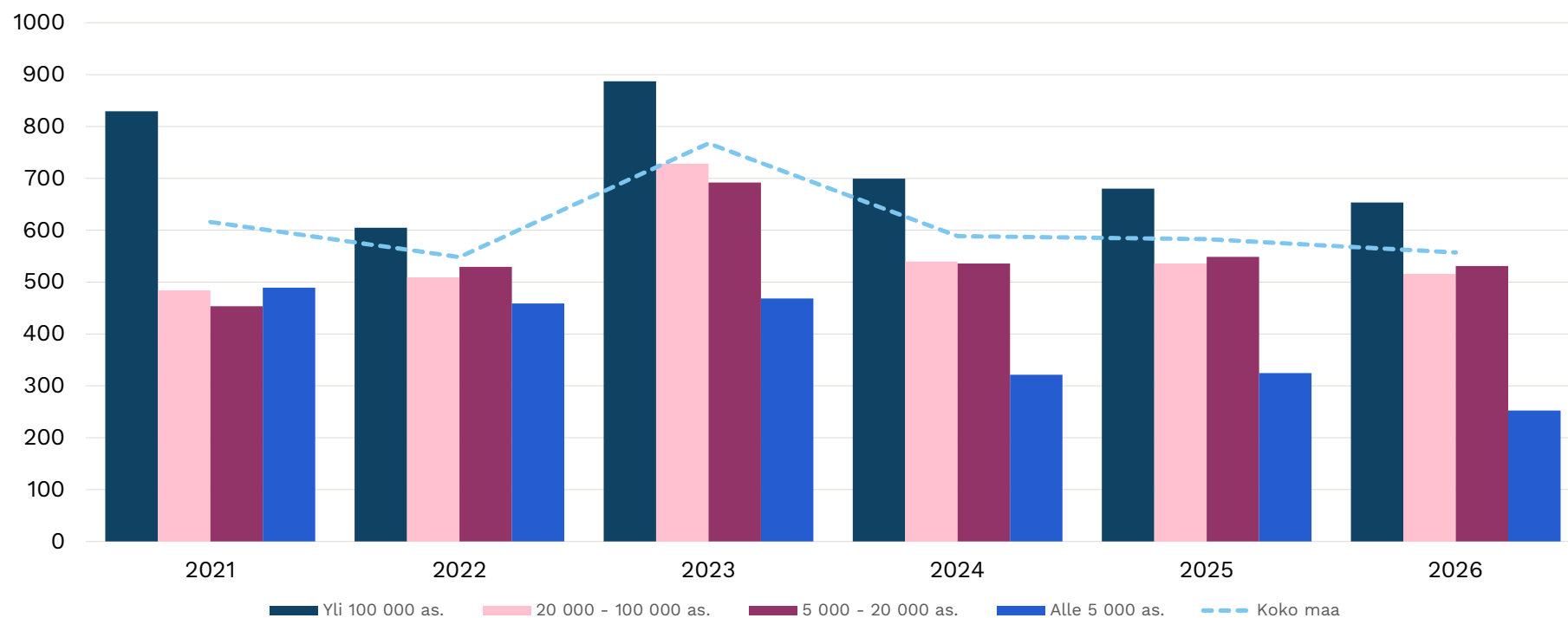

Kehitysarvio kuntakokoryhmittäin

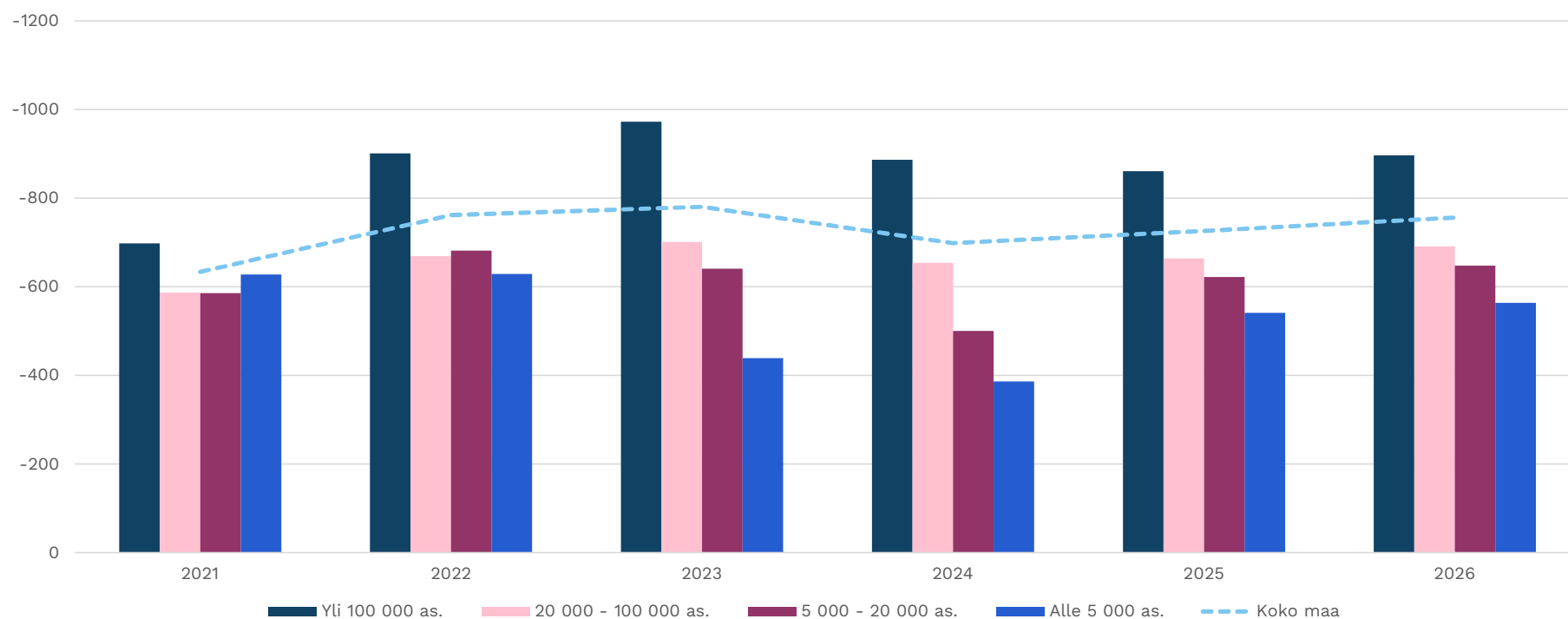
Toimintakate kuntakokoryhmittäin 2021-2026, €/as

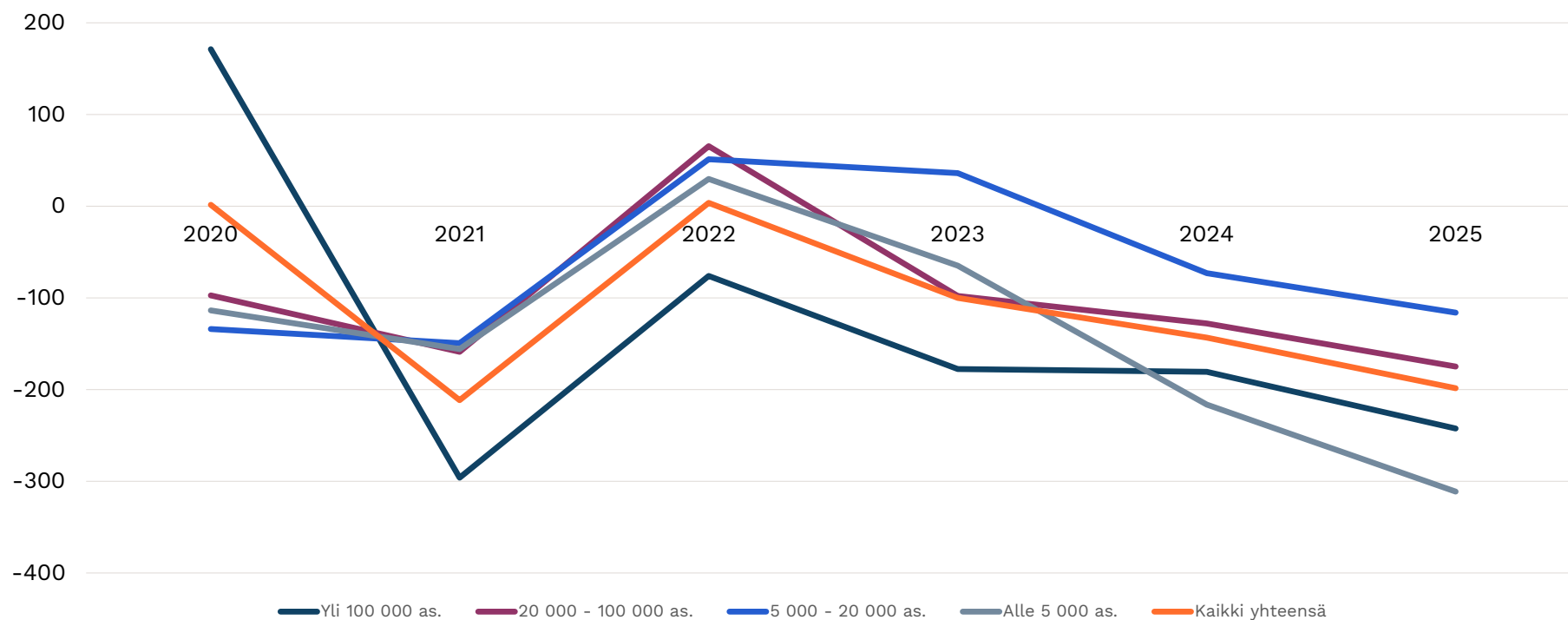
Vuosikate kuntakokoryhmittäin 2021-2026, €/as

Nettoinvestoinnit kuntakokoryhmittäin 2021-2026, €/as

Toiminnan ja investointien rahavirta kuntakokoryhmittäin 2021-2026 €/as

**Riskejä:
palkkaneuvottelut,
sota, pakotteet,
korona, heikko
talouskasvu ja
korkealle jäävä
työttömyys &
työvoimapula**

Minna Punakallio
+358 9 771 2095
minna.punakallio@kuntaliitto.fi
[@MinnaPunakallio](https://www.instagram.com/MinnaPunakallio)

www.kuntaliitto.fi